

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7So/3/2016
Identifikačné číslo spisu: 6015200444
Dátum vydania rozhodnutia: 16.05.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:6015200444.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členiek senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Eriky Čanádyovej, v právnej veci navrhovateľky: Y. L., J. R. XX/XX, A. E., proti odporkyňi: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Bratislava, Ul. 29. augusta 8 - 10, o zvýšenie invalidného dôchodku, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 21. októbra 2015, č.k. 20Sd/106/2015-45, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 21. októbra 2015, č.k. 20Sd/106/2015-45 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým rozsudkom z 21. októbra 2015, č.k. 20Sd/106/2015-45, potvrdil rozhodnutie z 19. februára 2015 č. XXX XXX XXXX X, ktorým odporkyňa zvýšila navrhovateľke invalidný dôchodok od 4. februára 2014 podľa § 73 a § 112 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“). Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že jej miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je 55% od 4. februára 2015. Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav a pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bol posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava, vysunuté pracovisko v Banskej Bystrici a výsledok jej posúdenia je uvedený v Lekárskej správe z 22. januára 2015. Lekárska správa tvorí prílohu rozhodnutia. V ďalších dôvodoch odôvodnenia rozhodnutia odporkyňa podrobne zdôvodnila postup pri výpočte zvýšenej sumy invalidného dôchodku aplikujúc príslušné ustanovenia zákona o sociálnom poistení.

Krajský súd preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Konštatoval, že Krajský súd v Banskej Bystrici zrušil rozsudkom č.k. 20Sd/118/2014-21 zo dňa 21. októbra 2014 rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X z 11. apríla 2014. V rámci realizácie rozsudku bol zdravotný stav posúdený 22. januára 2015 za prítomnosti prísediaceho

odborného lekára neurológa so záverom, že za rozhodujúce zdravotné postihnutie treba naďalej považovať choroby podporného a pohybového aparátu podľa kapitoly XV. oddiel E položka 4 písm. b/ prílohy č. 5k zákona o sociálnom poistení so 45% mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Pre iné zdravotné postihnutia bola táto zvýšená o 10%. Posudkoví lekári sociálneho poistenia stanovenú mieru poklesu vo svojich posudkoch podrobne zdôvodnili. Navrhovateľka súdu nepredložila také dôkazy, ktoré by spochybnili závery posudkových lekárov a správnosť napadnutého rozhodnutia. Krajský súd tiež považoval za potrebné uviesť, že pri preskúmaní napadnutého rozhodnutia z hľadiska jeho zákonnosti a vecnej správnosti je rozhodujúci zdravotný stav v čase vydania rozhodnutia v zmysle § 250 ods. 2 a § 250i ods. 1 OSP. Podľa § 250q ods. 2 OSP preskúmané rozhodnutie ako vecne správne a zákonné potvrdil.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP tak, že neúspešnej navrhovateľke náhradu trov konania nepriznal.

2.

Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka odvolanie namietajúc jeho nezákonnosť pre neúplné zistenie skutkového stavu veci, nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci. Podrobne poukázala na konanie, ktoré bolo u odporkyne v rozpore s § 195 a nasl. zákona o sociálnom poistení, jej zdravotný stav nebol objektívne posúdený, komplexne a presvedčivo v zmysle § 71 zákona. V ďalších dôvodoch podrobne analyzovala lekársku správu posudkového lekára sociálneho poistenia z 22. januára 2015. Pozornosť upriamila na krvácania do mozgu s klipážou pri urasknutej mozgovej cieve a na súvisiace choroby, ďalej na hodnotenie ochorení chrbtice, v dôsledku ktorých chorôb podľa názoru posudkového lekára môže vykonávať prácu učielky v materskej škôlke v pôvodnom zamestnaní na skrátenej pracovný úväzok. V súvislosti so zdravotnými ťažkosťami poukázala na preukaz zdravotne ťažko postihnutej osoby, ktorý vydal úrad práce sociálnych vecí a rodiny vo februári 2015, v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia bez možnosti očakávania zlepšenia. Rozsudok žiadala zrušiť. K odvolaniu pripojila 9 príloh.

3.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žiadala rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť z dôvodov uvedených v preskúmanom rozhodnutí. Pochybnosti navrhovateľky o tom, že jej zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, považovala odporkyňa za neodôvodnené, vyvolané len subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní.

4.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné.

Podľa § 491 ods. 1, 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona, ak by boli v neprospech žalobcu, ak je ním fyzická osoba alebo právnická osoba.

Podľa ustanovenia § 492 ods. 1, 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) účinný od 01.07.2016 (1) konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Predmetom konania je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o zvýšení invalidného dôchodku podľa § 73 a § 112 zákona o sociálnom poistení od 4. februára 2015 na základe 55% miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (45%+10%).

Odvolací súd z administratívneho spisu zistil, že navrhovateľka má stredoškolské vzdelanie. Pracovala vo svojej profesii ako učiteľka v materskej škôlke do 28. februára 2014. Za invalidnú dôchodkyňu bola uznaná od 7. februára 2011. Pri uznaní invalidity bola miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určená 45% pre rozhodujúce zdravotné postihnutie - choroby podporného a pohybového aparátu kapitola XV, dorzalgia - oddiel E, stavy po operácii chrbtice, položka 4, často recidivujúce prejavy nervového a svalového dráždenia písm. b/ prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení. Za invalidnú dôchodkyňu bola konkrétne uznaná pre dorzalgie pri viacetážovom postihnutí chrbtice (krčnej a driekovej po operácii).

Podľa § 112 zákona o sociálnom poistení výplata dávky sa zastaví, uvoľní alebo sa dávka vypláca v nižšej sume alebo vo vyššej sume, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na nárok na výplatu dávky.

Zo spisu krajského súdu a zo spisov správneho orgánu vyplýva, že navrhovateľka podala dňa 4. februára 2014 žiadosť o zvýšenie sumy invalidného dôchodku.

Preskúmaným rozhodnutím z 19. februára 2015, č. XXX XXX XXXX X, bolo o zvýšení invalidného dôchodku odo dňa podania žiadosti rozhodnuté na základe 45%+10% miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Medzi účastníkmi bolo sporné posúdenie rozhodujúceho zdravotného postihnutia a sporné bolo určenie percentuálnej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre najťažšiu chorobu kapitola XV. oddiel E položka 4 písm. c/ prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení.

Navrhovateľka v podanom odvolaní proti rozsudku krajského súdu namieta nesprávne zistenia zdravotného stavu a následne nesprávne právne posúdenie veci.

Z obsahu spisov mal odvolací súd za preukázané, že zdravotný stav navrhovateľky posúdili posudkoví lekári sociálneho poistenia jednak Sociálnej poisťovne, pobočka Rimavská Sobota ako aj Sociálnej poisťovne, ústredie, vysunuté pracovisko v Banskej Bystrici. Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku poukázal na stanovisko a na Lekársku správu z 22. januára 2015. S týmto hodnotením krajského súdu sa odvolací súd nestotožnil, a považuje za potrebné ich pre úplnosť veci analyzovať nasledovne.

S podaním žiadosti o zvýšenie invalidného dôchodku navrhovateľa - invalidná dôchodkyňa - preukázala poslednú hospitalizáciu na neurologickom oddelení od 20. marca do 27. marca 2012. Za rozhodujúcu lekársku správu odvolací súd, na základe podaného odvolania proti rozsudku krajského súdu však považuje Lekársku správu z 10. marca 2014, ktorú vyhotovila posudková lekárka sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka v Rimavskej Sobote. V tejto lekárskej správe sa posudková lekárka sociálneho poistenia vyjadrila aj k správe z vyšetrenia pred ozonoterapiou 15. januára 2013, kedy vyšetrujúci lekár po vlastnom vyšetrení a po zhodnotení aj zobrazovacích vyšetrení (CT krčnej chrbtice, MR driekovej chrbtice) tlak na nervové korene neobjektívizoval a neodporučil ani ďalšiu intervenčnú liečbu (operáciu). K predloženej správe z urologického vyšetrenia z 29. januára 2014, hlavne k popisovaným problémom s udrжанím moču posudková lekárka uviedla, že nie je možné ich pripísať neurogénnej poruche po operácii driekovej chrbtice. Urológom doporučenú operáciu navrhovateľka

odmietala. S prihliadnutím k polymorbidite k základnému ochoreniu podľa § 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení zvýšila percentuálnu mieru poklesu o zo zákona možných 10%.

V ďalšom konaní predložila nové algeziologické a ortopedické vyšetrenia, podľa stanoviska posudkových lekárov sociálneho poistenia bez podstatnej zmeny zdravotného stavu. Dňa 9. apríla 2014 bola chrbtica nevyšetriteľná pre hyperpatické reagovanie. Neskôr pribudli zdravotné ťažkosti s ľavým kolenom. V októbri 2013 bola pre problémy s kolenom operovaná - bez komplikácií s pozitívnou rehabilitáciou. Neskôr na operované koleno spadla.

Odvolacie dôvody, týkajúce sa rozhodujúceho zdravotného postihnutia zaradeného do kapitoly XV, oddiel E, položka 4 písm. b/ prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení, pre ktoré navrhovateľka žiadala o zvýšenie invalidného dôchodku neboli dôvodné.

V prejednávanej veci nemohol odvolací súd odhliadnuť od prijatých správ posudkových lekárov sociálneho poistenia, ktorí k predloženým správam z odborných vyšetrení navrhovateľky vrátane prepúšťacích správ z hospitalizácií konštatovali, že pre reziduálne zmeny po operácii chrbtice jej patrí 45% miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, nakoľko nie sú preukázané prípadné parézy, či poruchy funkcie zvieračov (stresová inkontinencia), pre ktoré by bolo možné stanoviť vyššiu percentuálnu mieru podľa položky 4 písm. c/ prílohy. Ostatné pridružené ochorenia sú zohľadnené v percentuálnom zvýšení podľa § 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení. Tieto choroby samostatne v štádiu preukázaného ochorenia príslušnými lekáorskými správami nedosahujú vyššie percento a nemajú podstatný obmedzujúci vplyv a schopnosti žiadateľky vykonávať zárobkovú činnosť. Napríklad hypertenzia je hodnotená II. štádiu ESH/ESC, liečba je kontrolovaná. Inkontinencia moču je v II. stupni. V oblasti bedrových kĺbov MR vyšetrením neboli zistené patologické zmeny. Podľa správy z augusta 2014 je po opakovanej operácii ľavého kolena hybnosť voľná. Navrhovateľka je tiež v liečbe pre psychické problémy, kde bola konštatovaná okrem iného znížená odolnosť a záťaž.

Pokiaľ v podanom odvolaní navrhovateľka poukázala na posúdenie zdravotného stavu v správnom konaní pre vydanie preukazu zdravotne ťažko postihnutej osoby, odvolací súd poznamenáva, že konanie o invalidný dôchodok podľa zákona o sociálnom poistení sa riadi inými zákonnými kritériami a podmienkami, ako konanie o kompenzačných nárokoch vedené na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny.

Vzhľadom na uvedené dôvody, odvolací súd napadnutý rozsudok prvostupňového súdu ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 a § 246c ods. 1 a § 219 ods. 1 OSP a § 492 ods. 2 SSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 a § 246c ods. 1 a § 224 ods. 1 OSP a § 492 ods. 1, 2 SSP, lebo navrhovateľka nebola v konaní úspešná a odporkyni náhrada trov konania zo zákona nepatrí.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.